

23/24 aastat ajas tagasi

ESTONIA TEATRILT KOLM LÜHIBALLETTI

Esmaspäeva õhtul anti Estonia Teatri talveaias eelteavet uue balletikava kohta. Esietendused on 15., 17. ja 23. veebruaril, õhtud täidetakse kolme lühiballetiga: Ludwig Minkuse "Paquita", Haydni "Väike sümfoonia" ja Bartóki "Völumandariin".

Talveaia kallil külmal kivipõrandal esmapäeval ei tantsitud. Balletti tutvustati sõnul, helilindilt, kostüümiaidistega. Poodiumiäärse laua ääres olid võtnud istet Helmi Puur, Aime Leis, Kaie Kõrb, Tatjana Laid, Tamarä Buröva ja Kustav-Agu Püümann. Õhtu juhtis Juris Žigurs.

Kõik nimetatud lühiballetid on kuulunud Estonia repertuaari varemgi, juba 60. aastate lõpul. "Paquita" järgiti nii siis kui ka nüüd Marius Petipa koreograafiat, "Väike sümfoonia" ja "Völumandariin" on Mai Murdmaa tööd.

Balletiõhtu avalugu

"PAQUITA"

on tegelikult divertissement omaaegsest kolmevaatuselisest balletist, mis tuli lavale Pariisis 1846 ja kus meespeosa tantsis Petipa ise. Hiljem tantsis ja lavastas Petipa seda ka Peterburi Maria Teatris.

"Paquita" seekordne esituskoosseis on enamikus noor ja roheline. Aime Leis selgitas olukorda nii: osa noori andeid töötab praegu mujal, seetõttu pääsevad väikese kogemusega noored kohe vastutusrikaste ülesannete juurde. Tulemused on ehk ebastabiilsemad, kuid töö on huvitav ning värsketele balletitantsijatele ääretult kasulik.

"Paquitaks" valmistub kaks solistipari. Jane Raima ja Andrei Izestjev ning Kaie Kõrb ja riialane Viesturs Jansons. 15. veebruaril peaksid tantsima Kõrb ja Jansons.

"VÄIKE SÜMFOONIA"

tugineb Haydni 4. sümfooniale ja 31. sümfoonia finaali (1968. aastal oli Estonia mängukavas "Barokkvariatsioonide" nime all).

Solistipartiiks on valmistunud kaks baleriini: Inge Arro ja lapsepuhkuselt naasnud Tatjana Voronina.

Balletiõhtu kunstnik Kustav-Agu Püümann ütles, et "Väikese sümfoonia" puhul on ta restaureerinud Mari-Liis Küla omaaegse "Barokkvariatsioonide" kujunduse, millesse suhtub pieteediga. Aga et vae aeg ahendab ka kunstnike võimalusi, siis on naistantsijad siin seekord oma naturaalseid juustega ilma nonde kaunite helehallide paru-

• KAIE KÕRB üleile Estonia Teatri talveaias.

Vambola Salupuu foto

kateta, mida Moskva enam rublade eest ei müü. Kunstnikul oli ka meeldivat öelda: rõõm on ilusast põrandast ja paranenud valgustusvõimlustest.

"VÖLUMANDARIIN"

tuuakse Estonia lavale juba kolmandat korda (eelmised esietendused: 1968 ja 1989).

Béla Bartók on ainult kolme lavateose (veel ooper "Rüütel Sinihabe me loss" ja ballett "Puuprints") autor. "Völumandariin" tema elu ajal kodumaal ei lavastatudki (lugu

peeti vist ropuks), ka esietekanne Kõlnis (1926) lõppes skandaaliga.

Peaosa tantsib Tatjana Kilgass, partneriks Toomas Rätsepp.

Mai Murdmaa ise viibib praegu USA-s, Juris Žigurs tsiteeris tema ammuse loomingu iseloomustamiseks üht Ungari kriitikut: "See on klassikalistel alustel, hilisromantilisest elementidest loodud koreograafia, kuid samal ajal moodne." (1971)

Balletiõhtu dirigeerivad Vello Päh ja Jüri Alperen.

Huvilisel inimesel tekib loomulik küsimus: kas Kaie Kõrb "Völumandariinis" enam ei tantsigi? Tantsib, aga esialgu tuleb ta välja "Paquitaga". Tema praegusele põhipartnerile Viesturs Jansonsile on "Völumandariin" veel võõras teos, ta omandab selle arvatavasti veebruari lõpuks ning siis astub Kaie Kõrbki taas "Völumandariinis" Estonia Teatri publiku ette.

Kaie Kõrb ütles esmapäeval talveaias ainult paar lauset. Sest Juris Žigurs teatas, et talveaikohtumine Kaie Kõrbiga tuleb märtsi esimesel poolel – siis saab Kaie Kõrbilt küsida, mida ta viimasel ajal laias maailmas näinud ja tundnud. Kaie Kõrb oli nüüd jälle kolm kuud järjest Eestist ära: Inglismaal, Šotimaal, Austrias, Belgias, Saksamaal.

Miks siiski Estonia Teatril vanu balletilavastusi taastada? Vastati, et praegusele trupile on vaja anda tugevamat tantsulist alust. Ning "Paquita" ja "Völumandariin" viiakse kevadel ka Karlsruheesse Eesti kultuuripäevadele. Teatri balletitrupp tervikuna pole üle aasta reisinud.

Lõpuks midagi väga olulist veel, taskukohast teavet. Tuleb välja, et rahatustamistem-poga kaasa töitama on Estonia Teater omajagu närb. Nii igatahes talveaias väideti: nende ballettide esietenduspiletid maksvat 8–10 rubla. Täna-sest müügil.

HELLE KULO